De Panorama Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 52 — 26 DECEMBER 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

model
1952

KONING LIPLAP

en het cijfer 5

Koning Liplap (hij regeerde vierduizendzeshonderd jaar geleden over Babbaldonië) was dol op wedden. Niemand in zijn omgeving was veilig voor die hartstocht. Als zijn vrouw 's avonds zei, dat zij de volgende ochtend om negen uur op zou staan, wedde hij met haar dat zij zich zou verslapen. Elke dag sloot hij met zijn kamerdienaar een weddenschap af over de kwestie of de volgende dag de zon wel of niet zou schijnen en natuurlijk bezocht hij trouw de kamelenrennen om daar naar hartelust te kunnen gokken. Het vervelende voor hem was, dat hij vrijwel altijd verloor.

Toen koning Liplap op zekere ochtend zijn sandalen aantrok, brak hij tot vijf maal toe zijn veter. „Da's kras," mompelde hij, „ik zal Prikko toch eens zeggen, dat hij betere veters moet kopen." Hij liet zijn tafelschel klingelen en even later werd er langdurig op de deur geklopt en kwam Prikko binnen.

„Nou, een beetje minder kloppen dan vijf keer kan ook wel," zei de koning. „Ik ben niet doof. Zeg eens, Prikko, je moet betere veters kopen. Ik heb deze al vijf maal gebroken. Let daar in het vervolg een beetje op en geef mij nu een paar andere."

„Goed, sire," zei Prikko. Hij ging weg en kwam even later terug met een bosje van vijf veters.

Prikko vertrok en de koning kleedde zich verder aan en ging zich vervolgens scheren. Hij had die dag echter niet veel geluk, want hij sneed zich vijf maal in zijn kin. Woedend liet hij zich door zijn vrouw verbinden. „Niets is hier in orde," mopperde hij. „De veters zijn van slechte kwaliteit en mijn scheermes is zo bot, dat je er gerust op kunt gaan zitten. Ik weet niet, wat het hier voor huishouden is!"

Na deze ontboezeming besloot hij naar beneden, naar zijn raadzaal te gaan, ten einde daar orde op enige zaken te stellen. Hij liep de trap af en — of nee, hij liep de trap maar gedeeltelijk af, want vlak voordat hij beneden was, struikelde hij, zodat hij het laatste stuk zittend omlaag sukkelde. Met een plof kwam hij op de grond terecht. „Tjonge, jonge," mompelde hij, „ik heb vandaag niet veel geluk. Eerst breek ik vijf keer mijn veter, dan schrik ik mij een ongeluk doordat die Prikko vijf keer op de deur bonst, dan snijd ik mij vijf keer in mijn kin en...." Hier stokte de koning. „Vijf keer," zei hij zacht voor zich uit, terwijl hij achterom keek om de treden te tellen, die hij was afgegleden. Het waren er precies vijf. „Da's bar," zei de koning.

Het getal vijf scheen hem die dag te achtervolgen. Zijn secretaris legde hem in de raadzaal vijf stukken ter tekening voor, er zaten in de wachtkamer vijf bezoekers op hem te wachten, hij stootte die ochtend vijf maal knallend zijn hoofd, zijn dochtertje, prinses Lily, vroeg hem vijf goudstukken om boodschappen in de stad te kunnen doen, zijn stalmeester kwam hem vertellen, dat er die nacht vijf paarden waren losgebroken, de politiecommissaris kwam zeggen, dat vijf bandieten een gezelschap van vijf kooplieden vijfentwintighonderd (vijf maal vijfhonderd) lappen zijde hadden ontstolen, een oude zigeunerin, die door de poortwachter van de deur werd gejaagd, schreeuwde onder zijn raam, dat de koning over vijf jaar dood zou gaan en toen hij die ochtend zijn raadslieden bijeenriep, bleek dat er vijf ziek in bed lagen. „Vijf, vijf, vijf," mopperde de koning, toen hij het laatste had gehoord, „het lijkt wel of het met opzet wordt gedaan. Ik word nog gek van het getal vijf. Ik begin mij af te vragen of het soms een aanwijzing voor het een of ander is."

Op dat ogenblik trad een lakei binnen. „In de stallen zijn vijf hondjes geboren, die het alle uitstekend maken," zei hij. „Zij beloven goede jachthonden te worden. Het stelen van kippen zal waarschijnlijk wel afgelopen zijn, want wij hebben vannacht niet minder dan vijf vossen gevangen. Van de zes diamanten, die Hare Majesteit uw echtgenote verleden week heeft verloren, zijn er met het schoonmaken der kamers vijf teruggevonden. Uw jongste zoontje, prins Ahdel, heeft vanochtend zijn vijfde tandje gekregen...."

Tjonge, tjonge, dacht de koning, dat zijn gelukkig allemaal goede berichten, maar het is toch wel wonderlijk, dat dat getal vijf steeds weer komt opduiken. Ik....

Zijn gedachtengang werd onderbroken, doordat de deur werd geopend en een bediende verscheen. „Er is bezoek voor u," zei deze. „Het zijn uw vrienden, de heren Twibbel, Tribbo, Sokkel, Brendol en Letropa. Zij laten vragen of u

hen naar de kamelenrennen vergezelt."

„Ja, natuurlijk!" riep de koning. „Ik heb wel een verzetje nodig en ik heb zin een paar weddenschappen af te sluiten. Zeg tegen de heren, dat ik met hen meega en laat Bombo de staatsiekaros voorrijden."

Tien minuten later waren de koning en zijn vrienden op weg naar de kamelenrennen. Zij praatten gezellig en de koning vertelde hoe het getal vijf hem die morgen als het ware had achtervolgd. „Ik

wil u best geloven," zei de heer Letropa, toen de koning uitgesproken was. „Ik zie met mijn eigen ogen, dat wij u met ons vijven hebben afgehaald en dat de karos vandaag niet door zes, maar door vijf paarden wordt getrokken."

Verwonderd keek de koning door het raampje en, ja hoor! er draafden slechts vijf paarden voor de karos. Op zijn vraag hoe dat kwam, antwoordde de koetsier, dat een van de paarden die ochtend ziek was geworden.

Het was bij de rennen ontzettend druk en daar de zes heren een beetje te laat kwamen, moesten zij zich haasten om nog weddenschappen af te sluiten. De koning aarzelde niet lang op welke kameel hij geld zou zetten. „Nu begrijp ik ineens waarom er niets kon gebeuren zonder dat het cijfer vijf er bij te pas kwam," riep hij uit. „Het was natuurlijk een vingerwijzing, dat ik op kameel nummer vijf moet wedden. Eindelijk krijg ik eens de kans om met wedden te winnen. Alles wat er vandaag gebeurt heeft iets met vijf te maken en dus moet ook kameel nummer vijf de wedstrijd winnen. Dat kan niet anders. Vooruit, ik zet vijfhonderd goudstukken in op kameel nummer vijf!"

De inzet van de koning werd genoteerd en even later begon de race. Het was een ontzettend spannende wedstrijd, die door tien kamelen werd gelopen. Na het beginsignaal stormden de dieren als één beest naar voren en lange tijd lagen zij nek aan nek. Even later nam kameel nummer vijf echter een kleine voorsprong en de koning werd meteen bijna uitzinnig van vreugde. Hij sprong als een kikker op en neer en riep voortdurend: „Ik wist het wel, ik wist het wel. Bij alles wat er vandaag gebeurt, speelt het cijfer vijf de hoofdrol! Hoera, hoera! Eindelijk ga ik een weddenschap winnen!" Hij bedaarde pas een beetje toen de kamelen door een bocht in de baan aan zijn oog werden onttrokken. „Die vijfhonderd goudstukken, die ik vandaag win, vergoeden alle weddenschappen die ik ooit heb verloren," zei hij toen opgetogen tegen Twibbel. „Hè, het is een heerlijk gevoel eindelijk eens heel zeker te weten, dat je een weddenschap wint. Hola! wacht even, daar komen de kamelen weer aan. Kijk, één kameel ligt een heel stuk voor, dat is natuurlijk nummer vijf. Kijk, — eh, m-m-m-maar, w-w-w-wat is d-d-dat nou? D-d-d-dat is nummer vijf niet, d-d-dat is nummer één. O-oh!"

Met donderend geweld kwamen de kamelen de bocht om. Zij liepen allemaal wat zij konden, maar nummer één was veruit de snelste en gaf zijn voorsprong niet meer prijs. Met zeker dertig meter voorsprong ging hij als eerste over de eindstreep. Koning Liplap verborg het hoofd in zijn handen en slaakte een zucht van teleurstelling. „Ik begrijp het niet," klaagde hij, toen hij zich enkele minuten later weer oprichtte, „de hele dag

speelt vijf de hoofdrol bij alles wat gebeurt, en nu, nu het er juist op aan kwam, is dat ineens afgelopen. Hoe is dat nu toch mogelijk?"

„Hum, hum," kuchte de heer Sokkel. „Ik geloof, dat u zich vergist, heer koning."

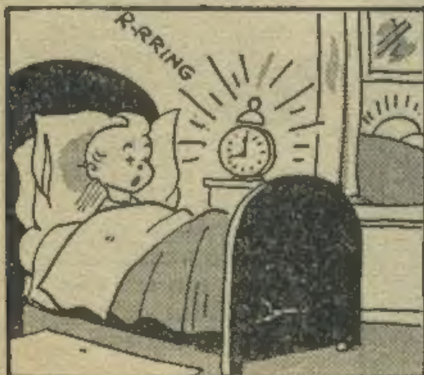
„Ik vergis mij helemaal niet," zei koning Liplap nijdig. „Ik heb toch zeker zelf gezien, dat kameel nummer één als eerste aankwam."

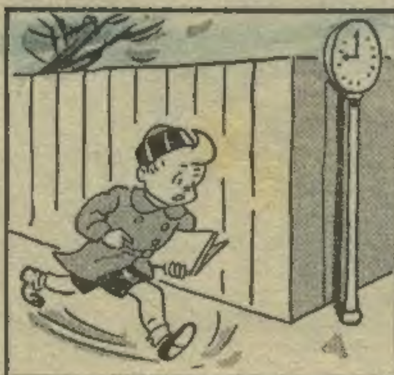
„Ik bedoelde, dat u zich vergist met te denken, dat het getal vijf niet in het spel is gekomen. Ik vrees, dat u niet de hele wedstrijd heeft gevolgd."

„Nou, en wat zou dat?" vroeg de koning nog steeds boos.

„Als u de hele wedstrijd had gevolgd, had u ook gezien, dat uw kameel als vijfde over de eindstreep ging!"

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

IJSPRET

DOOR J. HEILOO

„Hoera, het heeft gevroren,"
Roept Jacquelientje blij,
„Als 't ijs nu sterk genoeg is,
Krijg 'k vast vanmiddag vrij."

En daar komt Jacquelientje,
Ze bindt haar schaatsen aan;
Nu moet ze eerst proberen,
Of z'er wel op kan staan.

Het zijn nog nieuwe schaatsen,
't Is haar verjaarscadeau,
En ja, dat schaatsenrijden,
Dat kun je maar niet zo....

Ze krabbelt maar een beetje,
Ook valt ze nog een keer,
Maar Jacquelien is dapper,
Probeert het telkens weer.

Daar ziet ze op de ijsbaan
Een houten stoeltje staan,
Als zij zich daaraan vastklampt,
Zal 't rijden beter gaan.

Terwijl ze 't stoeltje voortduwt,
Komt ze een stuk vooruit,
„'k Begin het al te leren!"
Roept ze tevreden uit.

Het rijden gaat steeds vlugger,
En Jacquelien heeft pret,
De stoel is niet meer nodig,
Die wordt opzij gezet.

Op 't laatst gaat het vanzelf al,
Dan rijdt ze o zo snel,
Want als je steeds maar volhoudt,
Dan leer je het ook wel.

Leerrijke Lessen

De grijsaard en zijn kinderen

Een oude man voelde zijn einde naderen. Hij riep zijn drie zonen aan zijn bed en wijzend op een dikke bos saamgebonden takken, zei hij: „Wie van u die takken kan breken, zal het grootste deel ontvangen van wat ik achterlaat."

De drie kinderen probeerden om de beurt de dikke bos takken te breken, maar geen van de drie slaagde er in.

Toen lachte de grijsaard. Hij nam de bos, nam de takken er uit en brak ze een voor een met gemak stuk.

„Laat u dit een les zijn," zei hij. „Het zal gemakkelijk zijn voor een vijand u een voor een aan te vallen en neer te slaan, maar zolang gij samen blijft en de een opkomt voor de ander is er geen vijand sterk genoeg om u uw erfdeel te ontfutselen. Vergeet dit nooit en blijf eensgezind tot in lengte van dagen."

Toen stierf de grijsaard en hij liet zijn zonen waardevolle goederen na. En het duurde niet lang of van alle kanten doken er hebzuchtige lieden op om iets van die goederen te bemachtigen.

Maar de drie gebroeders herinnerden zich wat hun oude vader had gezegd en samen vochten ze verbeten voor hun bezit.

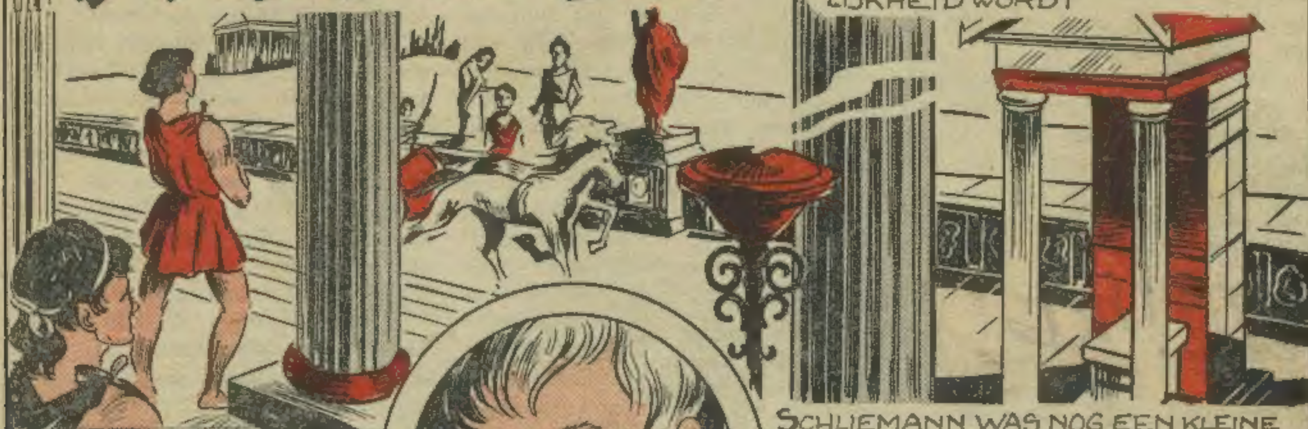
Zo konden ze het behouden en droop de vijand beschaamd af.

Is het niet zo dat een voetballer alleen, hoe goed hij kan trappen, toch niet een wedstrijd wint, maar de hele ploeg van elf man samen moet werken? Zo zal het ook gaan later in het leven. Alleen sta je zwak en wankelbaar; schouder aan schouder met anderen kun je de klappen wel aan.

ONZE WONDERE WERELD

OP ZOEK NAAR TROJE

WELKE JONGEN DROOMT NIET EENS VAN ONTDEKKINGEN? HET KOMT MEERMALEN VOOR, DAT DATGENE, WAARVAN MEN DROOMT, INDERDAAD WERKELIJKHEID WORDT

KLEINE SCHARRELAARS
in de winter

Tintelend van vorst welft de ijle lucht boven het landschap, grauw en verlaten zover als het oog reikt. Met strenge hand regeert de noordooster de heuvels, jaagt over de levenloze vlakte en doet ons huiveren van kou, als maant hij ons aan zijn rijk te verlaten. Beneden in het bos zijn we veilig voor de grimmige tiran, en flink doorstappend om het bloed te laten stromen, keren we hem de rug toe.

Weldra vormen dichte kreupelbossen een goede beschutting, en met de rug tegen een dikke dennestam geleund, gunnen we ons wat rust.

Plotseling bemerken we links en rechts, achter en voor, overal een fijn gepiep en gefladder. Verbaasd kijken we op en zien een hele troep kleine vogeltjes vrolijk en onbekommerd voor de strenge vorst door de takken hippen. We houden ons stil en na korte tijd bengelen de goudhaantjes vlak voor ons aan de twijgen. Zwartkopmeesjes houden hen gezelschap. De boom naast ons krijgt bezoek van een boomkruipertje, dat rustig omhoogspiraalt, en langs de dikke stam van een gladde beuk loopt een mooi gekleurde boomklever loodrecht naar beneden. Dikke, gele koolmezen fluiten en tingelen zonder ophouden; kleine, miesperende blauwe pimpeltjes hangen op hun kop aan de dunste takjes en tonen zich in het geheel niet bevreesd voor ons. Kortom, het is een wirwar van fijne geluidjes en wiekgefladder zonder ophouden, als je zo'n troep zigeunertjes tegenkomt.

Het kleinste vogeltje van de troep was het goudhaantje, tevens het kleinste van Nederland, daar de lengte van snavel tot staart maar negen centimeter bedraagt. Het is een grijsgroen diertje, van onderen wat lichter dan van boven, met op de schedel een hoefijzervormige streep en een oranje vlek. Even klein als het goudhaantje is zijn vrij zeldzame verwant het vuurgoudhaantje, dat van hem te onderscheiden is, doordat dit laatste een zwart streepje door het oog heeft en wat meer rood op de kop.

Om de strenge kou te kunnen trotseren, moeten die kleine verenbundeltjes wel steeds in beweging blijven en eten. Dat doen ze dan ook; er zijn bijna geen rustelozer vogeltjes dan mezen en goudhaantjes. De ganse dag zwerven ze door de boomkruinen en struiken en onderzoeken ieder twijgje, hoe dun ook, op insecten, hun larven en eieren. Klimmen en klauteren kunnen ze als de beste.

De drukste en meest voorkomende belhamel van een mees is de koolmees, die altijd het hoogste woord heeft. De goudhaantjes houden contact met elkaar door onophoudelijk een zacht „sie, siet" te laten horen, de koolmees roept helder „ping, ping". Dat is echter slechts één van zijn vele lokroepen, hij heeft er een massa. In de broedtijd roept hij vaak „tie, die, dèh!" De voornaamste kenmerken van deze grootste mezensoort zijn: de koolzwarte kop (vandaar de naam!), de witte wangen en de zwarte band, die van zijn hals af over zijn heldergele borst en buik heen loopt. De wijfjes zijn wat matter van kleur dan de mannetjes.

Even algemeen, maar wat kleiner dan de koolmees, is het pimpeltje. Dit meesje heeft een blauwe schedel, blauwe vleugels en een gele borst en buik; van boven is hij groenachtig. Zijn wangen zijn wit en langs zijn schedel loopt een dun, wit bandje, zodat zijn kopje gestreept lijkt. Zijn achterhoofd is zwart. Dit bontgekleurde meesje is even druk als de koolmees. Beide zijn ze erg makkelijk in nestkastjes tot broeden te brengen, daar de bomen met holle takken, waar ze anders hun nest in maken, hoe langer hoe zeldzamer worden. Holle bomen zijn namelijk niet gezond en daarom worden ze omgehakt. Om de mezen en ook andere holenbroeders, die evenveel van woningnood te lijden hebben als de mensen, nu te helpen, hangt men overal de vierkante nestkasten op. Daar de mezen buitengewoon nuttig zijn door het opruimen van ontelbare voor de bomen schadelijke insecten, zijn de mensen, van wie het bos is, er dus ook mee gebaat, als de mezen hun kinderrijk gezin bij hen grootbrengen.

Bij de goudhaantjes is ook dikwijls het zwartkopmeesje te vinden. Hiervan zijn twee soorten bekend: de matkop en de glanskop.

1. koolmezen 2. goudhaantje 3. staartmees 4. boomkruiper 5. boomklever 6. pimpelmees 7. zwarte mees 8. kuifmees 9. zwartkopmees

WAT ZEGT MIJN NAAM?

ONZE ACHTERNAMEN

Sommige voornamen vormen verschillende vadersnamen. Nemen we bijvoorbeeld de naam Christiaan. Daaraan danken we niet alleen Christiaans, Christiaanse en Christiaansen, maar ook Kersten, Carsten en Karsten, Corsten en Korsten; van Petrus hebben we Pieters, Pieterse, Peters en Petersen; Nicolaas gaf onder andere Klaassen en Klaassens, Nicolai en Colson.

Wel geen naam heeft tot zoveel vadersnamen of patronymica aanleiding gegeven als de in ons land bijzonder populaire voornaam Johannes. Met zijn rijke verscheidenheid van roepnamen, afkortingen, afslijtingen, gewestelijke klankverwisselingen en verkleinvormen is hij de grondslag geworden van vele tientallen vadersnamen. Als vertrouwde roepnamen van Johannes kennen we bijvoorbeeld: Johan, Jan, Hans, Janke, Jannis en Jannes, Hannes, Jennis, Jens enzovoorts. Daaraan danken we onder meer de volgende vadersnamen:

Johannesma, Johansson, Johanning, Johannink, Johans, Janninga, Janninge, Janning, Jannink, Janzing, Janssonius, Jansenius, Janszema, Janzema, Jansma, Jansen, Jannesen, Jantzen, Janssen, Janszens, Jansse, Janse, Jansens, Janszen, Jansze, Janzen, Janze, Jansz, Jans, Jannen, Janne, Jannesse, Janesse, Janisse, Jenning, Jennings, Jenninck, Jentink, Jens, Jensson, Jensen, Jensma, Jensema, Jentsema, Jentjes, Jennen, Jenniskens, , Jennissen, Jennessen, Jeens (de vorm Jeen is Fries), Jeemerga, Jeentjema, Hannes, Hanson, Hanssens, Hannessen, Hansen, Hansens, Hanse, Hansma, Hansema, Hensen, Henssen, Henzs, Henning, Hanning, Hanken, Hanks enzovoorts.

Gelukkig hebben niet alle voornamen aan zulk een ontstellend aantal familienamen het aanzijn geschonken. Dan ware het aantal van ongeveer 80.000 familienamen, waarover we in ons land beschikken, wel dubbel zo groot geworden en daaraan hebben we helemaal geen behoefte.

WITTE VAN HAAMSTEDE

Op de laatste Zondag van April 1304 landde er een klein scheepje aan het strand te Zandvoort. De man die er met een klein gevolg aan land stapte was Witte van Haamstede, een zoon van Floris V, die uit Zierikzee was ontsnapt en nu eens kwam kijken hoe het in Holland stond. Heel Holland, van Maas tot Haarlemmerhout, erkende Gwy de Vlaming als heer en gebieder en in de meeste steden lag een Vlaamse bezetting. Niet in Haarlem. Witte van Haamstede wilde daar een eind aan maken. Hij trok dwars door de duinen en op de toentertijd hoogste duintop, de Blinkert bij Kraantje-Lek, plantte hij de standaard van Holland. Hij werd met gejuich en geestdrift ontvangen en verzamelde zoveel Kennemers en West-Friezen als mogelijk was. De volgende dag al stormde Witte aan het hoofd zijner volgelingen op de Vlamingen los. Ze werden totaal overrompeld en nu nog heet het pad, waar ze bij honderden sneuvelden, het Manne- of Manpad. Het voorbeeld van Witte werkte aanstekelijk. Delft, Leiden en tal van andere steden stonden op hun beurt op en Gwy de Vlaming wist weldra niet meer waar hij het zoeken moest. Hij wilde weg uit Utrecht en probeerde langs de IJsel te ontkomen, maar daar vielen de Dordtenaren hem op het lijf en het was slechts met heel veel moeite dat Gwy Vlaanderen weer kon bereiken. In een week tijd was Holland van de vreemde bezetters verlost en had Witte van Haamstede zich de eretitel veroverd van Gesel der Vlamingen.

Dit aardige meesje is even groot als het pimpeltje, heeft een donkere schedel en is verder mat lichtbruin.

Een meer opvallende mezensoort is de staartmees. Het opmerkelijkste aan hem is, zoals zijn naam al zegt, de staart. Die is namelijk nog langer dan zijn lijfje. Zijn kop is wit en verder heeft hij veel rose en zwart. De staartmees is echter niet zo algemeen als de voorgaande soorten en is ook geen holenbroeder. Want zijn ronde nestje maakt hij dicht tegen de stam van een struik en beplakt het met mos, dat hij van boomstammen afhaalt, zodat het nest moeilijk te ontdekken is.

Het kleinste meesje is de zwarte mees, die van boven donker blauwgrijs is. Zijn kop is zwart, de wangen en een plek in de nek zijn wit.

De minst algemene mezensoort van dit groepje is de kuifmees, die in de dennenbossen van het zuiden en oosten van ons land voorkomt. Als je de naam onthoudt, zul je deze mees als je hem ontmoet wel herkennen, daar zijn schedel getooid is met een opvallende spitse kuif, die zwart en wit gestreept is.

Over de metgezellen van de mezen op hun zwerftochten, de boomkruiper en de boomklever, zal ik het een volgende keer wel eens hebben.

P. D.

BAS EN BES

Nog steeds zijn Bas en Bes er niet in geslaagd hun achtervolger, Silas Stekel, voorgoed van zich af te schudden.

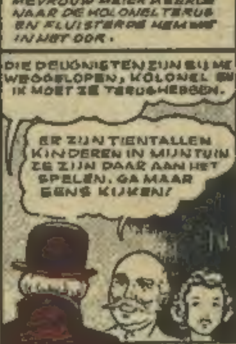

DE KOOPMAN VAN VENETIE

NAAR HET BEROEMDE TONEELSPEL VAN SHAKESPEARE

21. Het was een geweldige opluchting voor Antonio's vrienden, toen ze van Portia hoorden, dat Shylock volgens de wet wel een pond van zijn vlees mocht nemen, maar dat hij daarbij geen druppel bloed vergieten mocht. Shylock verklaarde nu, dat hij genoegen zou nemen met Bassanio's aanbod driemaal de schuld te betalen. Bassanio ging daar gretig op in, maar Portia kwam tussenbeide: „Kalm aan; aan de woekeraar zal volle recht gedaan worden."

22. En Portia vervolgde: „Bereid je dus voor, Shylock, om het vlees van Antonio te nemen. Vergiet geen bloed en neem niet meer dan precies een pond, want als je meer of minder dan een pond neemt, al is het maar een gram of het gewicht van een haar, ik verzeker je, dat het je je leven zal kosten en dat je goederen verbeurd zullen worden verklaard." De bordjes waren nu verhangen en Gratiano dreef de spot met de woekeraar.

23. Shylock huilde van woede. „Waar wacht ge op?" vroeg Portia. „Neem wat je toekomt!" Shylock wilde nu graag met niet meer dan drieduizend dukaten tevreden zijn en Bassanio wilde hem het bedrag al overhandigen, maar Portia verklaarde: „Hij heeft die som voor het hof geweigerd. Hij krijgt alleen, waar hij recht op heeft." Shylock vroeg of hij dan ook niet de geleende som terugkreeg. „Ge krijgt alleen wat ge geëist hebt," antwoordde Portia.

24. Wanhopig riep Shylock: „Laat hem dan voor de drommel alles houden. Ik trek mijn aanklacht in." Maar terwijl hij zich naar de uitgang begaf zei Portia: „Niet zo haastig! De wet laat u nog niet los! Ge hebt het op het leven gemunt gehad van een Venetiaans burger en volgens de wet vervalt nu de helft van uw bezit aan die burger en de andere helft aan de staat. Daarbij hebt ge ook uw leven verbeurd. Kniel dus voor de doge en vraag genade."

Een wakkere barbier

In een stad in 't oosten woonde een jonge barbier Elkalim geheten. Op een avond was hij bij een klant geroepen, die ziek was en geschoren wilde worden. 't Was wel een hele weg, maar Elkalim, die 't niet breed had, wilde gaarne wat verdienen en was dus gegaan. Toen hij met zijn werk klaar was, was hij nog wat blijven praten en zo was het al laat, toen hij naar huis terugkeerde. Hij kwam door een stille straat, die als niet zeer veilig bekend stond en hoorde opeens voetstappen naderen.

OOSTERS VERHAAL DOOR J. TOEBOSCH

Je kunt niet weten, wat voor volk 't is, dacht Elkalim en verschool zich haastig in het portaal van een huis.

Even later kwamen twee mannen voorbij, die grote pakken droegen. Dat kwam hem verdacht voor, vooral, daar men de laatste tijd veel van inbraken hoorde.

Daar moet ik meer van weten, dacht hij. Voorzichtig volgde hij de mannen en kwam zo in een afgelegen buurt, waar ze voor een huis stil hielden.

„Zo'n vrachtje valt niet mee," hoorde Elkalim de een zeggen. „Ik ben blij, dat ik er mee hier ben."

„Ik ook," zei de andere. „Maar we hebben vannacht een goede slag geslagen."

Tegelijk opende hij de deur en beiden gingen binnen.

Elkalim had al begrepen, dat hij met twee inbrekers te doen had en zijn besluit was genomen: hij zou zo spoedig mogelijk bij het gerecht aangifte doen. Eerst wilde hij even het terrein opnemen.

De volgende morgen begaf hij zich naar de kadi en vertelde hem, wat hij de vorige nacht gezien had.

„Vannacht is ingebroken bij de koopman Moestafa en een grote partij waren wordt vermist," zei de kadi. „Best mogelijk, dat de lui, die ge gezien hebt, de daders zijn. Ik zal onmiddellijk huiszoeking laten doen. Gij gaat mee."

Elkalim had daar wel weinig zin in, maar hij moest gehoorzamen en zo ging hij met de kadi en twee politieagenten op weg. Ze kwamen in de stille buurt. Het zag er hier niet welvarend uit: allemaal bouwvallige huizen en voor een groot deel onbewoond. Het huis, dat Elkalim aanwees, maakte een betere indruk. Op het kloppen werd niet opengedaan, maar daar de agenten van de nodige gereedschappen waren voorzien, kostte het hun weinig moeite binnen te komen. Het huis scheen onbewoond, want er bevond zich geen enkel meubelstuk. De kadi en de agenten doorzochten nu de woning van boven tot beneden; ze klopten op muren en vloeren; geen hoekje werd vergeten. Maar ondanks de ijverigste nasporingen was niets te vinden.

De kadi was boos en Elkalim moest het ontgelden.

„Het lijkt er veel op, dat je ons voor de gek hebt willen houden," zei hij. „Daar hebben we ons een uur afgesloofd voor niets."

„Heer kadi," zei Elkalim, die zich zo gauw niet uit het veld liet slaan, „ik heb u niets anders verteld dan wat ik gezien heb. Daar wil ik voor het gerecht een eed op doen. Wat er later gebeurd is, weet ik niet. Ik kom hier toch ook niet voor mijn plezier. En wie vergoedt me de uren, die ik er door heb moeten missen?"

„Dat zal wel waar zijn," zei de kadi, „maar als ik je een goede raad mag geven, bemoei je dan niet meer met politiezaken!"

Hij gelastte nu de buitendeur weer goed te sluiten, zodat van de inbraak niets te zien was en vertrok daarna met de agenten, terwijl ook Elkalim heenging.

Een paar dagen later, tegen de avond, was hij in zijn zaak bezig een van zijn klanten te scheren. Van de inbraak bij de koopman Moestafa had hij niets meer gehoord. Hij had het die dag druk gehad, maar nu had hij, naar hij meende, de laatste klant onder handen.

Daar werd de deur geopend en twee hem onbekende mannen kwa-

men binnen en gingen op een bank zitten.

„Ik zal u dadelijk helpen, heren," zei Elkalim beleefd, „over een paar minuten ben ik klaar."

In afwachting van hun beurt maakten de vreemdelingen het zich gemakkelijk en begonnen een gesprek. Maar wie beschrijft Elkalim's verrassing, toen hij hun stemmen herkende als die van de twee mannen, die hij die nacht aangetroffen had. Ja, ze waren het; hij vergiste zich niet; hij was er zeker van.... Het was hem die nacht opgevallen, dat ze een heel andere spraak hadden dan de mensen in de stad.... Zelfs maanden later zou hij ze nog hebben herkend....

Elkalim had dadelijk zijn plan gemaakt.

Zonder zich te haasten hielp hij verder de klant, waar hij mee bezig was en schoor vervolgens eerst de ene en daarna de andere onbekende. Zoals hij verwacht had, wachtten ze, tot ze beiden klaar waren en gingen toen samen weg. Elkalim keek hen na tot ze enige meters van zijn woning waren, sloot toen zacht de deur en volgde hen verscheidene straten ver. Het was intussen al vrij donker geworden. Opeens zag hij de twee mannen verdwijnen in een herberg.

Wat nu te doen? Als hij er binnen ging, zouden ze hem zeker herkennen en kwaad vermoeden. En dan kon hij er best het leven bij inschieten.

Waarschijnlijk, zo zei hij bij zichzelf, beramen ze nu het plan voor een nieuwe inbraak en brengen, als die gelukt is, de buit naar dezelfde plaats. Wacht, ik weet wat. Ik zal proberen een paar politieagenten te vinden, die me willen helpen.

Hij ging dus op weg en ontmoette na enige tijd twee agenten, die hij toevallig beiden kende.

„Luister eens, vrienden," zei hij, „Ik heb voor jullie een mooi zaakje om op te knappen."

„Bedoel je misschien dat zaakje van een paar dagen geleden?" vroeg een van de agenten spottend.

„Ja, maar ik weet nu meer," zei Elkalim en vertelde, wat hij ontdekt had en wat hij vermoedde. De agenten vonden ook, dat dit de zaak veranderde en waren nu bereid met hem mee te gaan.

Met hun drieën zochten ze nu de woning op en 't was al helemaal duister, toen ze er aankwamen. In een portaal van een onbewoond huis, dat er juist tegenover lag, stelden ze zich op.

Ongeveer een paar uur waren verlopen, toen ze twee mannen met grote pakken zagen naderen en binnen gaan. Even later scheen licht door het kelderraam.

„Laat me eens even gaan zien," zei Elkalim. Hij ging naar het venster, dat door een luik gesloten was, bracht zijn oog aan een spleet en kon nu zien, wat er in de kelder gebeurde. Hij zag nu, dat een van de mannen op een plaats in de muur drukte. Het volgend ogenblik ging een deur open, die zeker kunstig verborgen was geweest, daar ze bij het vorige onderzoek niet gevonden was. De mannen verdwenen achter deze deur, die onmiddellijk weer dicht ging en in de kelder werd 't weer duister.

Elkalim vertelde, wat hij gezien had.

„Het beste zal zijn te wachten, tot ze weer buiten komen," meende een van de agenten, „ze zullen wel niet lang blijven."

Dat vond de andere ook. Maar toen een hele tijd verlopen was, zonder dat er iemand verscheen, besloten ze zich toegang tot het huis te verschaffen. De deur was echter goed gesloten en ze hadden geen gereedschap om ze open te krijgen. Na enig zoeken vonden ze een venster, waardoor ze naar binnen konden klimmen. De agenten maakten nu hun lantaarns aan en Elkalim, die hier de weg wist, ging hen voor naar de kelder.

Bij het licht van een lantaarn onderzocht hij de muur en vond na enig zoeken een bijna onmerkbaar kringetje. Hij drukte er op; men hoorde een geklik en onmiddellijk daarop sloeg een deur open, die toegang tot een tweede kelder gaf. Hier lag een grote voorraad van allerlei goederen, die ongetwijfeld van diefstal afkomstig waren. Maar van de dieven was geen spoor te ontdekken. Waar waren ze gebleven....?

„Daar is een deur," zei Elkalim, en wees op de muur aan de andere kant van de kelder.

De deur ging gemakkelijk open en nu zagen de mannen een lange gang, die ze ingingen. Na enige tijd kwamen ze bij een trap, die naar boven voerde. Opeens bleven ze staan en luisterden.... Boven hen hoorden ze stemmen....

„Daar zullen ze zijn," zei de ene

agent. „Nu voorzichtig! We moeten hen verrassen."

Zachtjes gingen ze de trap op en kwamen bij een deur, waarachter ze de stemmen hoorden.

Eensklaps drongen ze binnen en bevonden zich tegenover twee mannen, die aan een tafel zaten te praten en te drinken en zich hier heel op hun gemak schenen te gevoelen. Eer zij tijd hadden zich te weer te stellen, waren ze al geboeid en moesten nu mee naar de gevangenis.

Het bleek nu, dat het huis door een onderaardse gang verbonden was met een aardig tuinhuisje, waar de dieven na afloop van hun werk gezellig bijeen kwamen. Uit het onderzoek bleek verder, dat de twee mannen deel uitmaakten van een bende, die zich aan tal van inbraken had schuldig gemaakt en nu ingerekend werd.

Je begrijpt, dat de kadi nu een heel andere toon tegen Elkalim aansloeg en ook, dat deze algemeen gevierd werd. Namens de burgerij, die hem zeer dankbaar was, werd hem een geschenk in geld aangeboden. En, wat nog beter was, hij kreeg 't zó druk, dat hij spoedig enige bedienden moest nemen en zijn zaak de voornaamste van de hele stad werd.

De kleine knutselaar

Een papegaai

De kop van deze papegaai uit stevig karton knippen of uit triplex zagen.

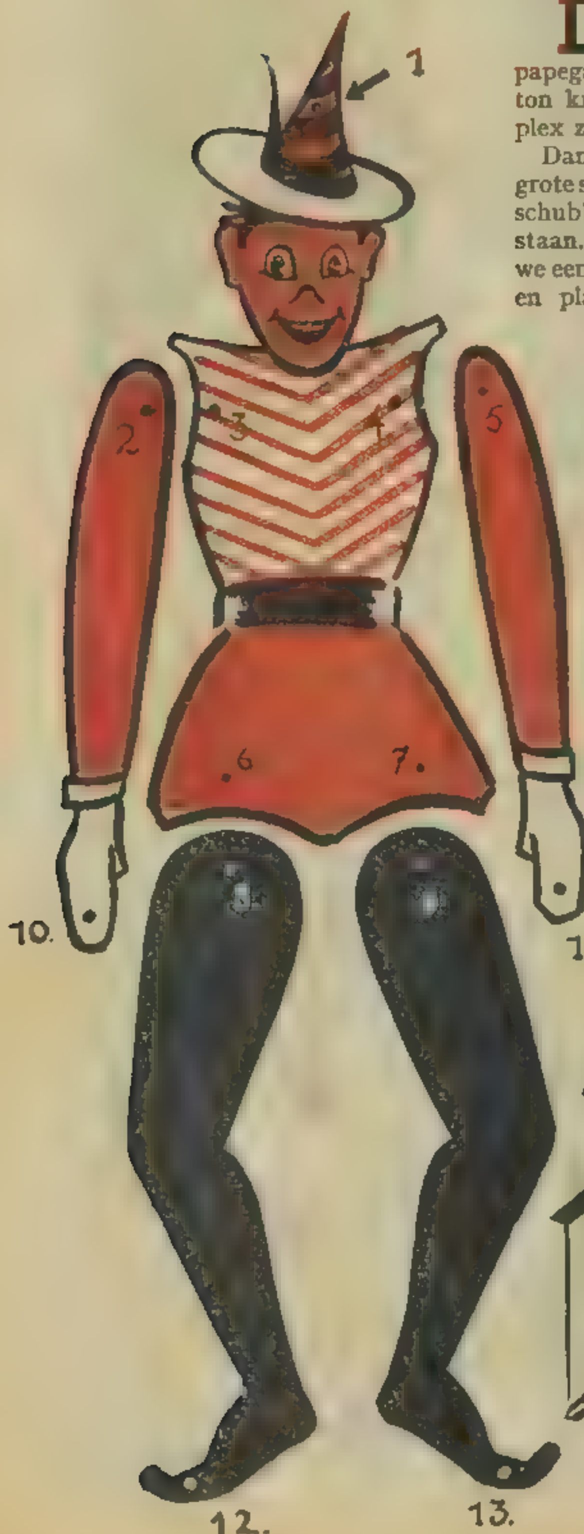
Dan nemen we een grote sparappel, waar de schubben flink van uitstaan. Bovenaan zagen we een smalle insnijding en plakken de kop er met wat houtlijm in. We maken een driehoek van wat eenvoudige stokjes, desnoods boomtakjes of dikke rietstengels, hoe natuurlijker hoe beter.

De sparappel tussen de schubben op het hout of riet met houtlijm vastlijmen.

Is alles in orde, dan gaan we de kop aan twee kanten in bonte kleuren opschilderen.

Het geheel met een stukje raffia ophangen op een vrij plaatsje voor het raam.

Het staat ook aardig om de driehoek (of de hoepel) wat groter te maken en er verschillende papegaaien op te lijmen.

Een leuke speelpop

Deze pop maken we van karton. Er zijn vijf onderdelen. Trek deze delen over met carbonpapier en knip ze dan netjes uit.

Bevestig dan drie latjes op de manier van tekening B en maak aan de toppen een touwtje vast. Bevestig nu de onderdelen van de pop aan elkaar. Maak de verbindingen 2-3, 4-5, 6-8 en 7-9 zó, dat de armen en benen lustig kunnen zwieren. Hang daarna de pop op volgens tekening B.

Fig. B

Kleurenkoker

We nemen eerst een vel dun wit papier en vouwen dit tot de bekende soldatensteek, A. Bij de stippellijnen vouwen we die gedeelten naar voren en naar achteren. De punten plakken we vast en we krijgen figuur B.

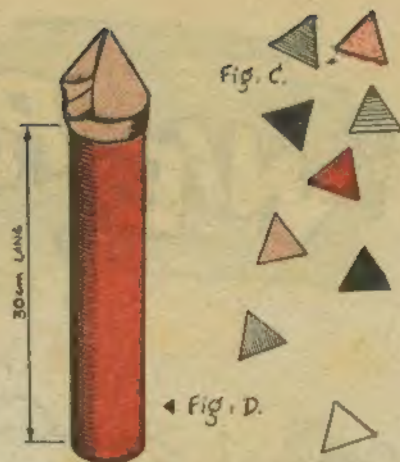
Nu maken we een kokertje, eveneens van wit papier, ongeveer 30 centimeter lang en zo wijd, dat de muts er overheen past.

Gaan we het geval gebruiken, dan doen we een dertigtal driehoekjes van gekleurd papier in de muts, zo groot als C aangeeft.

Wanneer je nu met één oog door het kokertje kijkt tegen het licht in, en het mutsje langzaam in de rondte draait, geven de stukjes papier de allerleukste figuren te zien.

Met eikels en kastanjes

Met grote en kleine eikels zijn allerlei grappige dingen te maken. Zo bijvoorbeeld een mannetje. Neem voor zijn buik een grote eikel en voor het hoofd een kleine. Voor de voeten neem je een stuk van een eikel. Om alles aan elkaar te houden neem je gepunte, afgebrande lucifers, die je soms een knikje moet geven.

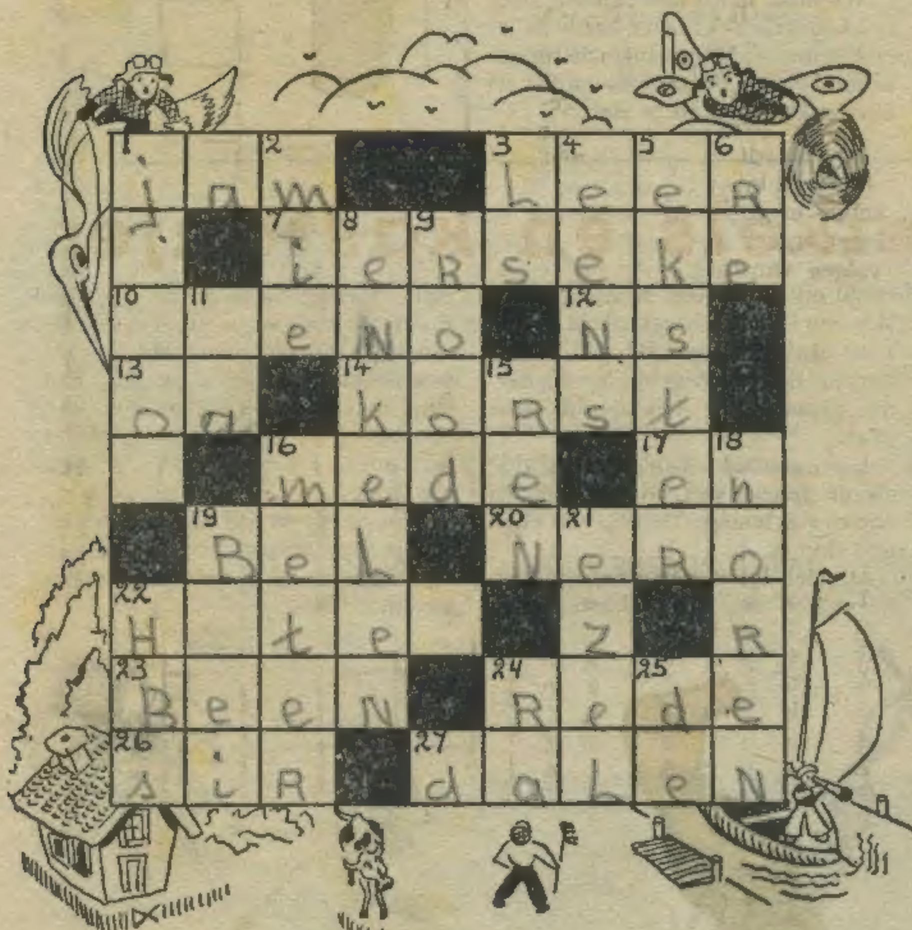
Wat de andere figuren betreft: A is gemaakt van een dennenappel, enige eikels en een stukje papier. B is een kastanje, met eikels en een paar stukjes hout. De nek is gevormd door een geknikte lucifer, die geheel door het hoofd heen gaat.

C is gemaakt van een kastanje en de poten van eikels. Nek en staart een lucifer. De kop een eikel met dop er op.

D. Het lijf is een dennenappel, de armen een kleine kastanje en een eikeltje, waarin we enkele dunne houtsprietjes steken, die de vingers moeten verbeelden. De nek is een stuk lucifer, waarop een eikel met dop. De benen zijn twee lucifers en de voeten kleine, platte kastanjes. De stok maak je van een takje.

Wie de eikels wil rijgen aan een stukje ijzer- of koperdraad kan aan zijn figuren de gekste houdingen geven.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Is lekker op de boterham
3 Daarvan worden schoenen gemaakt
7 Plaats in Zeeland; vooral bekend door de oesterteelt
10 Muziekinstrument
12 Nederlandse Spoorwegen, de afkorting hiervan
13 Afkorting van onder andere
14 Zit om kaas
16 Mee
17 Voegwoord, is ook een ander woord voor plus
19 Wordt gebruikt als de school uitgaat; zit ook op je fiets
20 Romeins keizer uit de oudheid, bekend om zijn wreedheid
22 Groot huis, waar mensen tijdelijk voor hun plezier of voor zaken wonen
23 Lichaamsdeel
24 Ander woord voor toespraak
26 Titel van een Engels edelman
27 Naar beneden gaan

Van boven naar beneden:

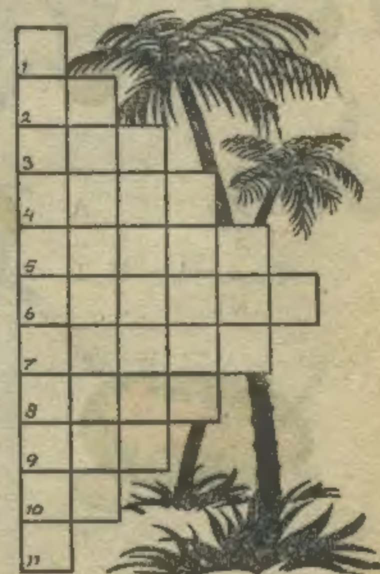
1 Kledingstuk van een meisje
2 Meisjesnaam
3 Afkorting van lagere school
4 Eénmaal
5 Diefachtige vogel
6 Muzieknoot
8 Ander woord voor weinigen
9 Een kleur
11 Zegt een ezel
15 Woning van kippen
16 100 centimeter
18 Bewoners van Noorwegen
19 Waarschuwingsteken in het water, dat de vaargeul aangeeft
21 Dit dier balkt
22 Hogere burger-school
24 Deel van een mast
25 Bepaald lidwoord

Trappuzzle

Tot en met 6 nieuwe woorden vormen met de letters van het voorgaande woord plus een letter, vanaf 7 dezelfde letters minus 1.

Omschrijving:

1. Medeklinker
2. Lidwoord
3. Boomsoort
4. Europeaan
5. Letsel toebrengen
6. Buitenstaanders
7. Omlaag
8. Gemeente in Limburg
9. Ontkenning
10. Voegwoordje
11. Medeklinker

BLOEMENNAMEN

In de volgende zinnen zitten bloemennamen verstopt. Kun je ze vinden? In elke zin zit er één.

1. „Hij is naar Oostenrijk vertrokken."
2. „Nee, An, je rechterhand gebruiken," zei moeder.
3. „Zet de kast er maar naast," zei de verhuizer.

Kamraadsel

In deze „kam" moet je, alleen van boven naar beneden, woorden invullen van de volgende betekenis:

1 Kleine rode vrucht, die aan een boom groeit
2 Tegenovergestelde van ja
3 Oorspronkelijk een Latijns woord dat „hetzelfde" betekent; wordt gebruikt in plaats van aanhalingstekens
4 Gedeelte van je gezicht
5 Twee pond
6 Getal
7 Ander woord voor vreemd
8 Een stuk; betekent ook einde
9 Zit midden in je gezicht

Als je de goede woorden hebt ingevuld, lees je van links naar rechts een spel, dat je grootouders en zelfs je over-overgrootouders al speelden.

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

*

Spreekwoordenrebus

GOED UIT
ZIJN DOPPEN KIJKEN

Doppen wordt hier gebruikt voor: ogen. Dat wil dus zeggen: goed opletten wat er gebeurt of goed luisteren naar wat er wordt gezegd. Wie niet op- of omkijkt, loopt gemakkelijk ergens tegen aan of loopt ergens in, met alle gevolgen van dien. Niet alleen lichamelijk, maar ook geestelijk. Het is dus zaak goed op te passen, zodat je niet onverwacht en onvoorbereid voor allerlei moeilijkheden komt te staan. Wie goed uit zijn ogen of doppen kijkt, weet precies wat er gebeurt of kan gebeuren.

INVULPUZZLE

1.	v	e	r	K	e	e	r
2.	s	t	r	E	l	e	n
3.	s	p	a	R	r	e	n
4.	b	o	r	S	t	e	l
5.	k	a	n	T	o	o	r
6.	g	o	l	V	i	n	g
7.	s	t	r	A	t	e	n
8.	b	e	s	C	h	o	t
9.	g	e	l	A	d	e	n
10.	s	p	a	N	n	e	n
11.	s	p	a	T	t	e	n
12.	k	l	e	I	n	s	t
13.	s	p	l	E	t	e	n

KERSTBOOMPUZZLE

K A
E R
R E K
S A
S T O M
R O B B E N
S K O E R
T K O R T
A D E M A A R
M A N M A N E N
L H O R D E
E E D

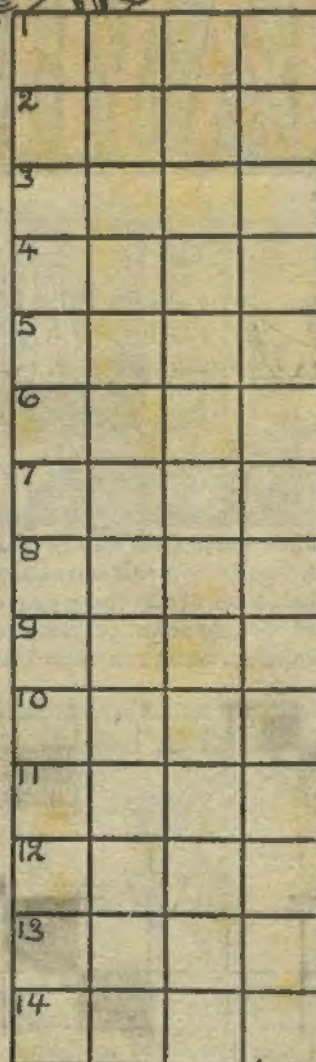
KAARSPUZZLE

K A N T
P A R A A T
R A N A
V E R D A K
N S E R
T E M T
N S

DAT WENSEN WIJ U ALLEMAAL TOE

P R E T T I G K E R S T F E E S T
A A L E A N A A L O L R IJ R N N H
G R K R B G D D S D E E N G D E E
E E E E E E E E E E E E E E E E E

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

Veertien woorden van vier letters invullen, van de volgende betekenis.

1 Voornaam. Van hoge komaf
2 Niet veel, maar toch wat
3 Soms hard te kraken
4 Ga je door naar binnen of naar buiten
5 Klaar gestoomd of gekookt
6 Voorbij
7 Wild zwijn
8 Gestorven
9 Bloedbuis
10 Ongevuld
11 Waterafvoer
12 Een enkele keer
13 Verharde huid
14 Kleine plaats. Geen stad

Bij juiste invulling lezen jullie ons spreekwoord in de eerste kolom links, van boven naar beneden.

HAMID de dappere SJEIK

1. Hamid, de jonge sjeik van El Bashan, ontvangt een dringende boodschap van een oude vriend. Hij springt ogenblikkelijk op zijn trouwe paard, Manestraal, om die vriend, een Arabier, te bezoeken. De man is erg terneergeslagen, want zijn zoon Hassan is zwaar ziek.

2. „Er is slechts één man in El Bashan, die hem kan genezen," zegt de oude man, „en dat is dokter van Kerren, een Europeaan, die op vacantie is." Zonder veel woorden springt Hamid op zijn paard en spoedt zich naar naar het hotel, waar de dokter verblijf houdt.

3. Als hij aan het hotel aankomt, ziet hij juist een zware auto de richting van de woestijn uit gaan. „Zit dokter van Kerren in die auto?" vraagt hij aan de hotelhouder. Deze antwoordt bevestigend, wat betekent, dat de dokter aan Hamid ontglipt.

4. „Hij heeft een Arabische gids gehuurd," vervolgt de hotelhouder, „om hem naar de piramiden te brengen." Hamid luistert al niet meer, maar jaagt Manestraal achter de auto aan. Plotseling ziet hij de auto stoppen en de gids naar het stuur kruipen.

5. Hamid laat een waarschuwende kreet horen, maar hij is te ver weg. Een knuppel daalt neer op het hoofd van de dokter; de Arabier drukt het gaspedaal in en de auto schiet weer vooruit. Maar Hamid zet de achtervolging voort en maant Manestraal tot spoed aan.

6. Het edele dier lijkt wel vleugels te hebben. Zienderogen loopt het op de auto in. De Arabier, die het galopperende paard eindelijk hoort, kijkt achterom, maar op dat ogenblik is Manestraal reeds naast de auto en met een koene sprong is Hamid in de wagen.